

DAVID CERVERA

De nou la Mediterrània

Josep Vicent Frechina

David Cervera és jove, brillant i descarcat, amb el punt de cordial arrogància que sol atorgar la confluència de totes tres qualitats. I no n'hi ha per a menys: el seu debut discogràfic amb la multinacional EMI-Chrysalis ha somogut el raquític panorama musical valencià i li ha procurat un prestigi inimaginable fa uns anys, quan es conjurava per combinar els seus coneixements de música i enginyeria a la recerca de nous camins que donaren eixida a la seua embranzida creadora. TALAÛD, nom de sabor ètnic triat per a aquesta llampant estrena, és una proposta arriscada que, reivindicant una particular estètica mediterrània, combina tradició i modernitat amb una decidida clucada d'ull cap a les noves músiques. Hi ha sàmplings i programacions, arranjaments orquestrals, percussions tradicionals i virtuals, cornamuses i llaüts, dolçaines i veus blanques. Hi ha, també, vells coneguts de l'àmbit del folk català: Eduard Casals i Jordi Fàbregas (PRIMERA NOTA), Jaume Gosálbez i Agustí Vidal (URBÀLLIA RURANA), Mara Aranda (CENDRAIRES, L'HAM DE FOC), Dimitri Psonis (acompanyant habitual de Maria del Mar Bonet), Jordi Vallverdú, Xufu, etc. I hi ha, per damunt de tot, un esperit inquiet i provocador, carregat de creativitat i energia. Una energia que sembla inexhaurible i que deixa anar a orri en la conversa que mantenim.

Com es concep un projecte com Talaüd, despullat de referents immediats al País Valencià?

Part del motor que genera la meua música respon a la rebeldia i inconformisme, que estenc a tots els àmbits que m'envolten, clar. Quan vaig començar, les meues composicions tenien un marcat accent estàndard, com li passa a molts músics

atés els grans murs on et tanquen quan estudies als conservatoris. L'alliberament d'aquests lligams va provocar l'aprenentatge, la comprensió i l'estima de les músiques més arrelades dels nostres avantpassats, i més tenint la sort de poder viure en una zona —m'he criat entre el Comtat i la Marina— on s'ha treballat a fons per rescatar i promoure les fonts que ens han fet ser el que som. La Unió Musical de Muro, la Xafigà, els grups de danses, una gran tradició de compositors de banda (P. Esteve, R. Alcaraz, J.R. Pascual...), les albaes, el Misteri d'Elx, etc.; tot ho tenia a mà i ha tingut una lògica influència en mi. En realitat es va tractar d'un procés natural que va comportar el descobriment d'on anava perquè ja sabia d'on venia —i ho emfasitza com si citara algú que haguera expressat un pensament que feia seu.

A més —prosegueix—, els mediterranis tenim uns condicionants que determinen camins distints del veïns que no estan banyats pel nostre mar.

Així que amb la influència dels estudis clàssics, la tradició i el coneixement que la tecnologia i el seu estudi m'aportava —he estudiat Enginyeria—, les meues composicions van començar a incorporar aquests elements com a part vital.

De fet, la teua relació amb la música tradicional venia de lluny...

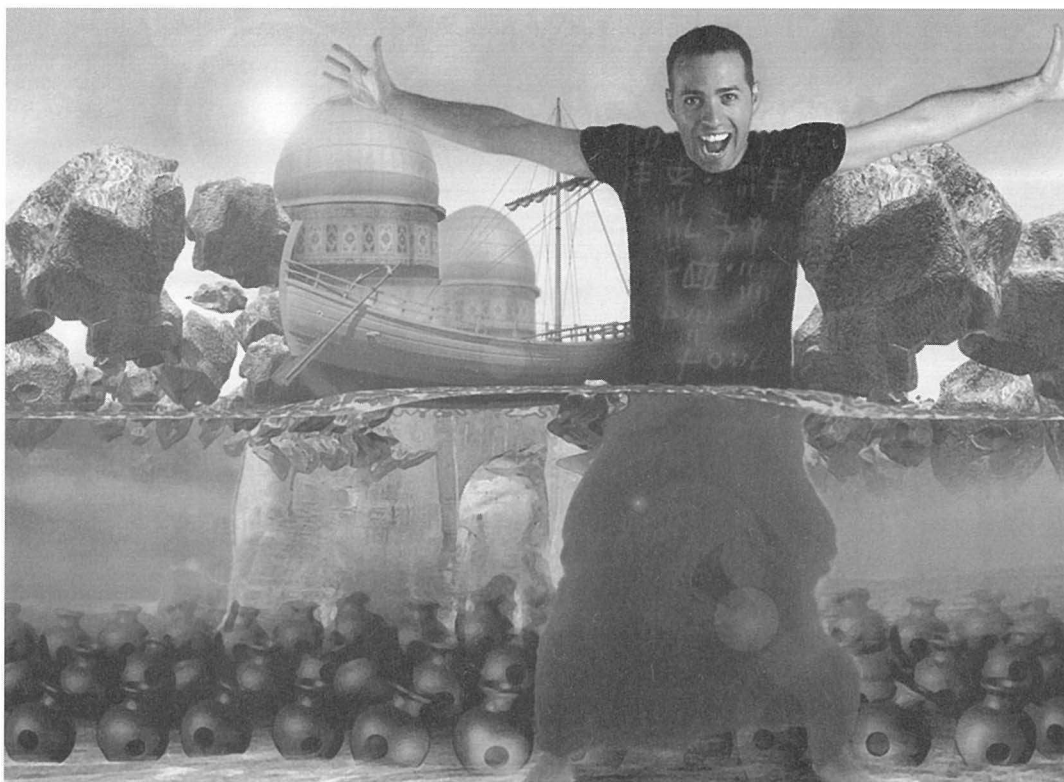
I tant! Jo vaig ser uns dels xiquets que fa molts anys va agafar la gravadora per buscar vells i velletes que cantaren segons la tradició per començar a editar uns discs anomenats Fonoteca de Materials. Sembla curiós que, més de quinze anys després, jo torne a beure —amb les

47

TOCADORS

veus de «Als Cants de Bressol»— de les meues fonts.

Quan comences a estudiar música?

Als cinc o sis anys. Eixia de l'escola i passava gran part de la vesprada en la Unió Musical de Muro. El segon any d'estudiar ja vaig triar com a primer instrument el piano i, quan tenia dotze anys, vaig fer un concert al col·legi junt a tres parets d'alumnes, i ja en aquest concert li vaig dedicar una composició al meu iaio.

De tota manera, cal dir que, desafortunadament, en aquella època el sistema educatiu musical era molt rígid i limitat, i els meus professors «s'acarnissaven» amb mi cada vegada que els mostrava el que havia compost —«tu has de centrar-te en el programa d'exàmens i no perdre el temps en tonteries», em dien repetidament. Un fet molt significatiu en la meua trajectòria va ser que, en marxar a la Universitat a València i deixar momentàniament els estudis oficials de música, vaig descobrir realment la música perquè, senzillament, acudia a ella com a plaer i no com a obligació, trobant un espai de descans i desconexió dels estudis d'enginyeria que estava

cursant. I... no hi havia ningú que em digués que això que estava fent «estava mal i era perdre el temps!».

La teua relació amb la tecnologia, també fou tan precoç?

També... Vaig conèixer un *disc-jockey* que havia invertit un munt de diners amb material d'estudi i jo l'ajudava a programar, amb la qual cosa vaig poder accedir a un mitjà que era insomiable per a molts joves —el vaig ajudar en sintonies per a la ràdio, melodies de discs...

Més tard vaig començar a treballar en *Brainstorm*, una de les primeres empreses del món en realització d'escenaris virtuals per a TV, fent música sincronitzada amb imatge.

I entraves de puntetes en el món discogràfic...

Sí. Va ser quan vaig gravar amb Naxo Division, el Dj del qual he parlat abans, *Menthal-EAU*, un disc del que es deia aleshores N.A. (*New Age*) per a una discogràfica independent, pagant la novatada i hipotecant la meua llibertat durant cinc anys, a nivell discogràfic.

Després han vingut diverses músiques per a TV —sintonies, la B.S.O. d'una sèrie— i, com a cosa diferent, l'adaptació i composició a

primera vista, amb el piano, de la música per a un curtmetratge de cine mut en blanc i negre.

Amb aquesta trajectòria anterior, consideres el fet d'haver pogut gravar el *Talaiud* en les condicions en què ho has fet com un grandíssim colp de sort?

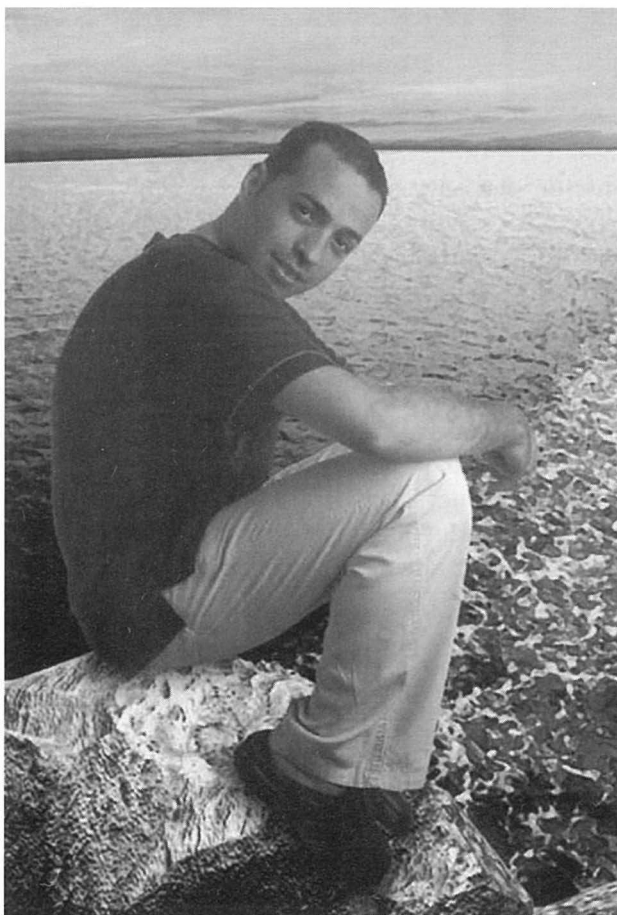
Si no jugues a la loteria, mai et pot tocar; així que convé tindre el màxim número de participacions per si la sort arriba. Jo vaig tindre la sort de coincidir amb el crític i «caça-talents» de Ràdio 3, Ramon Trecet, i en escoltar el que estava fent, em va animar a seguir treballant en aquesta línia «tan inusual» per la integració d'estils tan «aparentment contradictoris». He de dir que fins aleshores m'havia recorregut part del territori espanyol mostrant el que feia sense que ningú entengués res. Sols Trecet va mostrar un vertader interès.

La sort, vertaderament, va vindre quan vaig compondre «Als Cants de Bressol», ja fa mes de cinc anys, i... sembla que va con moure Trecet i el va radiar en el seu programa diari. Després, amb molta lluita, però amb l'esperança que tot és possible amb dedicació, vaig aconseguir l'interès de les discogràfi-

ques i un equip logístic que em va recolzar amb tasques que un «artista» no té perquè dominar (advocats, representants, promotors, inversors...). Tots treballant amb il·lusió en un projecte que concebem com a conceptual i com a porta a la «música de la Mediterrània».

Com arribà EMI-Chrysalis a interessar-se pel projecte?

Al temps que la música començava a sonar a Ràdio 3, vaig tocar diverses portes. Després d'un temps, i amb tres distintes ofertes, vaig optar per aquella on hi havia una major sensibilitat cap a la meua música i altres artistes «similars». Hui per hui, l'única multinacional que té un segell amb un apartat de *productos de riesgo* és EMI-Chrysalis, almenys a l'Estat espanyol. Així i tot, vaig estar any i mig entrevistant-me amb ells i ajustant criteris. El gran i inusual privilegi que he tingut és que m'han deixat fer el que volia, confiant en mi i posant els mitjans tècnics i humans per convertir un somni en una realitat.

En altra casa, no hagués sigut possible..., ni somiar-ho!

Han col·laborat en tu un bon grapat de músics de diversa procedència. Quines han estat les seues aportacions a Talaüd?

Els músics col·laboradors són, per principi, grans músics, però no conegudes estrelles. Així que el treball amb tants virtuoses que estan lluitant en l'anonimat és molt «visceral» i gens «funcionarial».

Per altra banda, el compositor deu traure el millor dels músics i la major expressivitat possible dels instruments, però... no és un expert en cadascun dels instruments. Ho és, clar, l'instrumentista que li dedica al seu instrument en exclusiva tantes i tantes hores.

Així que encara que tots els músics han tingut les seues partitures «acadèmicament perfectes!», he deixat sempre una porta oberta a l'aportació i a la forma de tocar particular de cadascun d'aquests «genis virtuoses». Açò ha sigut determinant perquè les composicions no foren estanques i que,

com un xiquet, cresqueren amb possibles sorpreses.

I per aconseguir-ho, s'han fet 48.000 km en sis mesos, anant a gravar el músic al seu lloc natural.

Eren necessaris tants desplaçaments!?

La gran majoria dels músics mai té ganes de tocar el dia i a l'hora que tu el convoques, en un estudi que no coneix, a 600 km del seu entorn íntim —on es mostra més grandios—, després d'un llarg viatge... Per això calia que el que es desplaçara fora jo.

I com ressols el problema de traslladar aquestes col·laboracions a l'escenari? És possible interpretar Talaüd en directe?

Tot és possible gràcies a una convivència coherent entre la tecnologia i l'acústica.

S'ha demostrat en les actuacions del festival La Mar de Músicas (Cartagena), el Mercat de Música Viva de Vic, l'Strictly Mundial-Womex de Saragossa o en les presentacions de Muro, Madrid, València, etc.

En els concerts de presentació, som 18 músics! Tot i això, estem treballant, amb bons resultats també, amb formats molt més reduïts, capaços de traslladar la força i qualitat buscada al disc.

Talaüd ocupa ja un lloc destacat a les botigues. La crítica el saluda amb l'acostumada desorientació —reproduint aplicadament els elogis del full promocional— i l'agenda del seu autor comença a esdevindre atapeïda. Ha d'atendre la promoció del disc —la multinacional vol rendibilitat a curt termini per molt producte de riesgo que siga—, està negociant la seua presentació a Estats Units —hi ha alguna cosa en marxa a Nova York— i ja ha rebut encàrrecs per a un espot publicitari, la banda sonora d'una pel·lícula, etc. Són els guanys d'un envit atípic i valent que planteja una nova mirada sobre l'imaginari musical mediterrani i que, més enllà dels seus assoliments artístics, suposa un impuls renovador que cal agrai-li de bestreta.

